

SIVIS
TYSS

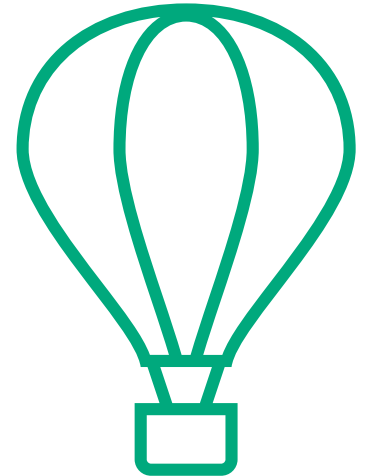
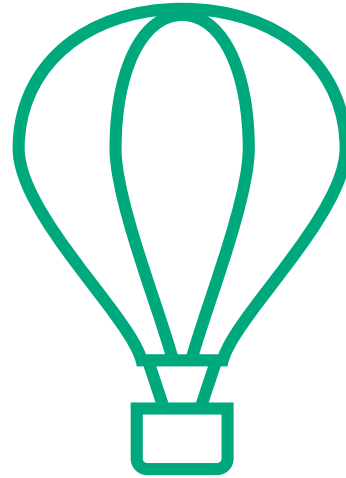
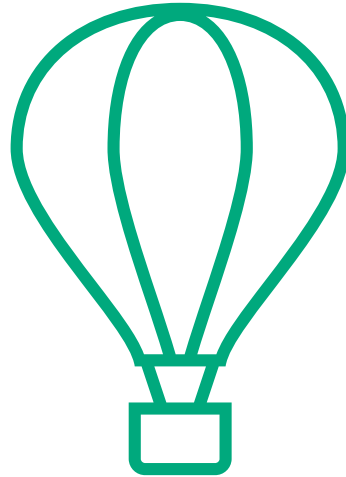
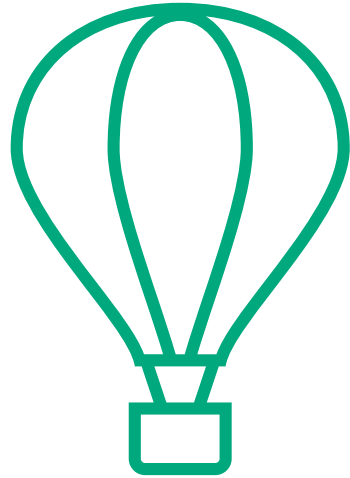
2024 Sivistyksen teemavuosi
Temaåret för Bildning
The Year of Sivistys

Anu Valtari, Fountain Park

Sivistyksen teemavuoden 2025 tuloksia
Kansalaiskuuleminen

Sivistyksen tulevaisuus –seminaari 19.3.2025

Tavoite, kutsuminen ja osallistuminen

Kohderyhmät:
Sidosryhmät ja suuri
yleisö laajasti

**Osallistumis-
aika:**
30.9.–20.10.2024

Tavoite:
Keskusteluttaa
ihmisiä sivistyksestä
uusista
näkökulmista

**Kutsumisen
kanavat:**
Tiedotteet, uutiskirjeet,
Kvs:n postituslistat,
kampanjat julkisissa
liikennevälineissä ja
kaupungeissa, some

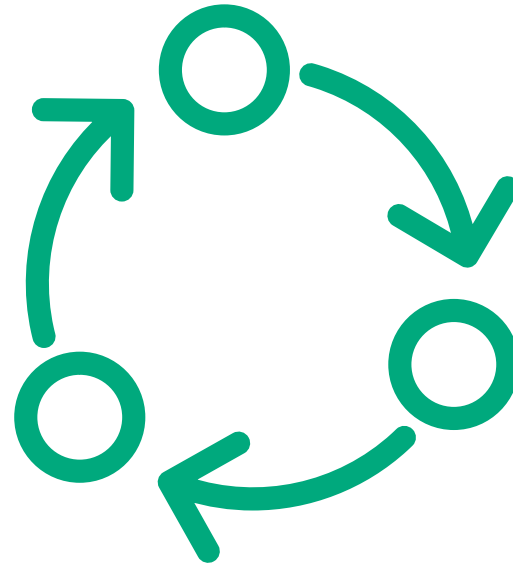
**Osallistumiset
yhteensä:**
328

1. Taustamuuttujatiedot

6. Jatka lause loppuun:
Mielestäni sivistys on...

Jotain muuta, mitä haluat
sanoa?

5. Miten tätä asiaa voi
Suomessa edistää?
Onko jotain, mitä itse voisit
tehdä?

2. Kuvavalinta: Miltä sivistys näyttää
nyky-Suomessa tällä hetkellä?

Perustelu: Miksi juuri tämä kuva?
Mitä sinulle tarkoittaa arjen sivistys?

3. Ideointi: Mitä kehitystä on
tapahtunut, kun sivistyksen asema
on paras mahdollinen vuonna 2030?

4. Arviointi: Mitkä asioista ovat
kaikkein tärkeimpiä sivistyksen
kannalta?

Osallistumisia yhteensä 328

Sivistyksen teemavuoden käytännön toteutusta koordinoi Kvs-säätiö. Onko säätiö tuttu?

Ei	141	(47 %)
Kyllä	114	(38 %)
Jollain tasolla	47	(15 %)

Koulutustausta

Ylempi korkea-aste	161	(53 %)
Alempi korkea-aste	56	(19 %)
Tutkijakoulutus	37	(12 %)
Lukio	21	(7 %)
Opistoaste	21	(7 %)
Peruskoulu/keskikoulu	6	(2 %)

Ikä

51–60 vuotta	85	(28 %)
41–50 vuotta	62	(21 %)
61–70 vuotta	47	(16 %)
31–40 vuotta	45	(15 %)
20–30 vuotta	28	(9 %)
Yli 70 vuotta	25	(8 %)
Alle 20 vuotta	8	(3 %)

Sukupuoli

Nainen	219	(73 %)
Mies	64	(21 %)
En halua ilmoittaa	13	(4 %)
Muu	5	(2 %)

Osallistumisia yhteensä 328

Asuinpaikka

Uusimaa	169	(56 %)	Päijät-Häme	5	(2 %)
Pirkanmaa	27	(9 %)	Kymenlaakso	4	(1 %)
Varsinais-Suomi	20	(6 %)	Pohjois-Karjala	3	(1 %)
Lappi	11	(4 %)	Etelä-Savo	3	(1 %)
Keski-Suomi	11	(4 %)	Pohjanmaa	3	(1 %)
Etelä-Pohjanmaa	8	(3 %)	Kainuu	1	(0 %)
Pohjois-Savo	8	(3 %)	Ahvenanmaa	0	(0 %)
Satakunta	8	(3 %)	Keski-Pohjanmaa	0	(0%)
Pohjois-Pohjanmaa	6	(2 %)	Etelä-Karjala	0	(0 %)
Kanta-Häme	6	(2 %)			
			Suomen ulkopuolella	6	(2 %)

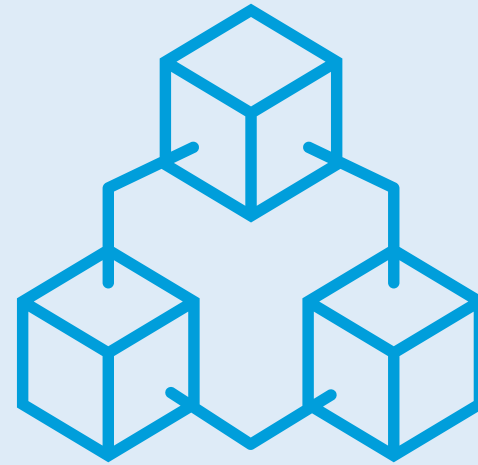
Osallistumiskieli

suomi	281	(93 %)
ruotsi	16	(5 %)
englanti	5	(2 %)

Päätulokset

Sivistys on...

Sivistys tarkoittaa osallistujille ennen kaikkea inhimillisyyttä, yhdessä toimimista, oppimista ja osaamista sekä sopusointua luonnon kanssa ja sen kunnioitusta.

Paras mahdollinen sivistyksen asema vaatii eniten kehitystä yhdenvertaisuudessa ja suvaitsevaisuudessa, oppimisessa ja kehittämisessä, kulttuurin arvostamisessa sekä yhdessä tekemisessä ja vuorovaikutuksessa.

Sivistyksen kannalta olennaista on myös sen merkityksen yhteinen ymmärrys ja arkipäiväistäminen eli tuominen kaikille kuuluvaksi asiaksi.

Sivistys-sanaan liitettyjä olennaisia mielikuvia

Paras mahdollinen sivistyksen asema vaatii kehitystä

SI/
VIS/
TYS

Ideoita sivistyksen kannalta tärkeimpien teemojen toteuttamiseen käytännössä

Sivistyksen merkityksen ymmärtäminen

- Korostetaan, ettei sivistys ole elitistinen ilmiö vaan **kaikkia koskettava asia**
- Käydään aktiivista ja **näkyvää keskustelua** sivistyksestä ja sen mukaisista arvoista kouluissa, oppilaitoksissa ja mediassa
- Konkretisoidaan **sivistyksen hyötyjä** yksilölle ja yhteiskunnalle
- Otetaan yhteiskunnan eri tasojen toimijat mukaan **konkretisoimaan, sanoittamaan ja visualisoimaan** sivistystä: mm. koulut, oppilaitokset, joukkoviestintä, erilaiset viranomaiset, kolmas sektori
- Hyödynnetään eri kohderyhmien **esikuvia ja mainevaikuttajia**
- **Kulutetaan** monipuolisesti kulttuuria lapsuudesta lähtien
- Nostetaan **koulutuksen, taiteen, tieteen ja kulttuurin** merkitystä entistä enemmän esille – ei leikkauksia rahoitukseen
- Tuodaan esiin, millaiseen maailmaan **sivistyksen vastakohta** johtaa

Sivistyksen yhdenvertaisuus

- Korostetaan **sivistyksen arkisuuden** merkitystä – niin että mahdollisimman moni pystyy tunnistamaan asian omakseen
- Ylläpidetään **moniäänistä keskustelukulttuuria** ja korostetaan sen tärkeyttä
- Mahdollistetaan riittävä **koulutustaso** kaikille ja tuetaan jokaisen **jatkuvaa oppimista**
- Korostetaan **kirjastojen roolia** lukemisen ja sivistyksen kehittäjänä
- Opetetaan eri-ikäisille **medialukutaitoa**
- Mahdollistetaan **kulttuuritapahtumiin ja kansalaistoimintaan osallistuminen** yhdenvertaisesti kaikille
- Varmistetaan **kansalaisopistojen ja työväenopistojen** toimintaedellytykset sekä etäopinnot
- Otetaan käyttöön ”**sivistyksen oma opetussuunnitelma**” varhaiskasvatuksesta alkaen
- Pidetään **tieto saavutettavana** kaikille
- Liitetään sivistys onnellisuuden kanssa yhteen ja painotetaan ”**sydämen sivistystä**”
- Varmistetaan **YLE:n** lähetysten korkea laatu
- Tunnustetaan **ikäihmisten oikeudet ja merkitys** yhteiskunnalle

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaaminen

- Tuetaan **vanhemmuutta** neuvolan ja perhetyön kautta
- Parannetaan **mielenterveyspalveluiden** saatavuutta
- Pienennetään **luokkakokoja**
- Mahdollistetaan lapsille **pitkä lapsuus** leikkien parissa
- Kannustetaan lapsia **lukemaan ja liikkumaan**, vähennetään älypuhelinien käyttöä
- Toteutetaan ”**Koko kylä kasvattaa**” -toimintamallia, mm. asuinalueen vapaaehtoisen nuorisotyön avulla
- Vahvistetaan lasten ja nuorten **medialukutaitoa**
- Tehdään sivistyksestä ”**lasten ja nuorten juttu**” esimerkiksi nuorten vaikuttajien kautta
- Haetaan tähän keinoja lapsilta ja nuorilta itseltään